

Szerkesztőségi iroda:

Főér, Sat.-Ferenziek háza, omelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerték és hirdetések

Hirdetések jutányosan számítottak.

MŰRAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A Csáktornyaiban székelő „Műraközi Tiszti Ismeretjlesztő és Szépirodalmi Társaság” és „Gyógyegyesület” a „Styria” székely murraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképzőőr” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 forint — kr.
Félévre . . . . . 3 forint 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 forint 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések más előfizetőknél:
Budapestben: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppolik A., Daube G. L. és társaság és Horadl Brünben: Stern M.

Nyitlerté petitióra 10 kr.

Nagybőjti elmékedések.

§ Szerencsétlenség

A szerencsétlenség alatt nem értem az életnek ama kisebb vagy nagyobb kellemetlenségeit, melyek egyetlen halandót se kímélnék meg. Különbözik a szerencsétlenség fogalma különböző s részint viszonylagos. Annyi bizonyos hogy a legnagyobb szerencsétlenség az, mely megváltoztathatlan; a legsúlyosabb veszteség az, mely pótolhatatlan. Az ön okozta szerencsétlenséget kivéve, az ember nem óvhatja meg magát a pusztító hatalomtól. Nem hátríthatjuk el a villámot, mely sújt.

De van képzelt szerencsétlenség is — kedélybetegség — mely a búskomorságra hajlékony embereket látogatja és ezeket szilárd akarata megmenetheti tőle Ernyedetlen tevékenység, bizonyos cél felé való törekvés lenne az ilyen jelleműnek a legjobb gyógyszer, mely bizonyára nem tévesztiené el hatását. Szerencse és szerencsétlenség a jellemek próbaköve és küönböző a befolyás, melyet reájuk gyakorolnak. A szerencsétlenség néha durvává, elzárkózóvá, gonoszra teszi gyakran pedig elvadija az embert de lelki erővel másokra is hat. Aczél va és tisztítja a lelket, megalázza a gőgöt. Megtöri a dacot és önzést, kikélti az ellenséges elemeket, türelmes, elnéző és szeretetteljes sziveket terem.

Közönséges emberek könnyen lesujtvák de csakhamar magukhoz térnek; a veszteség mely külső életüket érte, jobban

sujtja, mint ott, hol a szív veszett el. Fájdalomnak első szaka nagyon heves lesz; de szórakozásban csakhamar vigaszt lelnék és ha a sors részint kárpótlást nyújt ismét oly boldogok, mint azelőtt. A mélyen érző emberek az az előnyük van, hogy boldogabbak amazoknál; ezek minden életörömet nagyobb fokban élveznek e helyett azonban minden fájdalom jobban érinti Erélynek kellene föntartania bennünk érzéseink egyensúlyát. E nélkül a láng az az érzelem, mely életünket átzelemíti könnyen válhatik emésztő tűzzé; a forrás, mely üdített, zuhogó zivatarnál könnyen válhatik vad zuhanná, mely tájékozva ragad magával mindent és elpusztítja a földet, melyből eredt.

Életkedv nem emel a szerencsétlenség fölé, csupán arra tanít miként kelljen azt elviselnünk. De tanítása súlyos és vérző szívvel rebegjünk utána szavait. Kézt ismeri, az küzdött és szenvedett; ki bölcs-eségéből merített, az nem ment a sebekből és vajjon mire tanít? Azt, hogy behunyj szemmel rohanjunk szórakozások közé, melyek elszédítenek és feledést nyujtanak látásnak? Nem; ez a szerkesztő csak ódás lenne. Habár fájdalmunkat pillanatra feledtet is, de annál keserűbb valóra ébredünk, ha ismét magunkhoz térünk. Súlyos életfájdalmat nem lehet elledni, meggyőzni mert a mélyen érző szíven zsarok hatalmat gyakorol. Az életművészet azt tanítja, hogy a leújtó fájdalmat könnyebben eltűrjük, ha nem igyekszünk menekülni hatalma alól.

Gondolja meg mindenki, hogy azzal, ha elfordul tőle, nem győzi meg. Nézz vele tarkasszemet, tedd azt elmékedés tárgyává. Ezen érzelem csöndes megadást ad szívünkbe; lemondani tanulunk, eleintén félve és kezünket folyvást az elveszett felé nyujtva, de lassankint megnyugszunk. De azért a seb nem heged be; noha azt szokták mondani: „az idő minden fájdalmat meggyógyít”. Ez köznapi mondás, mely csakis tölületes jellemekre alkalmazható. Nem az idő teszi nyugodtá a mélyen érző szívet hanem a küzdelem melyet vív a lemondás adja meg a fájdalom békét, melyet e küzdelem eredményezett. Ne higgye senki, hogy mindez csupa néhány óra vívmánya.

Ha vérző szívünk megtanulta, hogy elviselje a fájdalmat, ismét az élet felé fordulunk. Minden irányban elszórtá földadatait, s követelésekkel áll elő, melyeket teljesítenünk kell. Az életművészet új utat mutat, melyen haladnunk kell, gondolatainknak, törekvéseinknek új irányt ad és megijünk oda, hová benső szózatunk vezet. Habár az kit a szerencsétlenség mélyen sújtott, nem is lesz boldog sohasé, de legalább tapasztalni fogja a benső erő, a búskomorsóntudat érzelmét, mely megóvja őt az élet hullámain ellen. Bármi idézte is elő ez érzelmét: vallásosság, bölcsészet vagy erkölcsiség ápolnia kell azt! Földolog, hogy mindenkin-k biztos támpontja legyen, ne-hogy hajótörést szenvedjen a kétségbeesés dühöngő zátányain.

A „Műraköz” tárczája.

EGY KIS BALESET

(A diák életből.)

„Furcsán esett, de megeseit”, csakhogy nem a ködös Britanniában, hanem (ha annak lehet nevezni) a ködös S. . . . . n.

Diákok vo tunk, még pedig nem afféle „kis” diákok, hanem akademikusok.

Ott iaktunk hármán a Hibokán. Én, a földim Bükki Ferkó, meg a Gyula pajtás.

Mint afféle fiatal emberek, el-el járogattunk bizony néha néha a lányos házakhoz. Illetve pardon! én nem. csak a kamarásaim. Én „szolid firma” voltam az ilyen dolgokban, ahol „kurizálni” kellett. A másik két pajtásom értette a csiziót.

Talajdonkép nem az volt az oka annak, hogy ők olyan járatosak voltak némely házhoz — mintha szerelmesek lettek volna a Gizikébe, vagy az Irmaszkába, hanem más, „fontosabb” ok volt, mint ők szokták mondani.

Előre megjegyzem, hogy az éves dolgában a „mértékletesség” elvét valottuk, t. i. hogy csak ebédet ettünk, (mert többire nem teit a hávi gázsiból). Már most ha egyik, vagy másik

erősen csápta a szelet, vagy jól kiforgatta valamelyik hálon a Gizikét, nem késtek el a mamácskák őket mezbíni, vagy egy kis oszonnóra, vagy egy „szegény” vacsorára.

É: volt tehát az a „fontos” ok, amit annyira emlegettek a kamarásaim.

Mert ha egy kicsit furcsa dolog is, hogy valaki azért csápta a szelet, hogy egy kis vacsorára legyen hivatalos, a szegény vacsora nélküli firma előtt egy eszeppel sem furcsa biz az aki minden dolgot „más szempontból” szokott felfogni.

Meg azután a mamák is számítottak egy keveset. Két év s Bükki úr végzi az academiát, azután két év gyökörököség, s rá még két év, summa summárum 6-7 év, miért ne venetné el a Gizellát.

A mamák „előrelátók” szoktak lenni.

Denique, annyit jart már a Gyuszi pajtás Gi ikéhez, analyzer elmondá neki, hogy milyen forron szereti, hogy a lány szeritül elhitte, hogy a Gyula úr őt nagyon, de nagyon szereti, sőt meg volt győződve, hogy hű is lesz hozzá.

Szegény pedig ha tudta volna, hogy Gyuszi pajtás még máshova is járogatott ám, pedig igen gyakran, a kacsér Irénkéhez: pedig ami fő, ugyanazon „fontos” oknál fogva! Ha a Gizike mamája számított ő rá, éppen úgy számíthatott az Irén mamájára; már most ha azok meghihatták őt vacsorára, éppen úgy meghihatták ezek is; s

ő ha tudott szerelmes lenni a Gizikébe, éppen úgy az Irénkébe is.

Igy magyarázza a dolgot Gyula barátom. S így okoskodott a Ferkó is.

Szegény fiuk, milyen jól nevettek aztán otthon úgy esteükint. Elcizálták sorba, ma itt és itt voltak.

Ah az a pompás csibe hús, az a nagyszerű turós csusza! Óhajtoztak (meg álmukban is). Azután meg emegmet szekiroztak a kópek.

— D . . . . te, hogy izlett a vacsora? D . . . . te hízol.

Már pedig egy szegény firmára nézve nagyobb kin nem lehet mint ha paprikás csibéről beszélnek neki. Veszedelemes ilyesmit még csak emlegetni is előtte!

Igy mutogat a hetek. A Gyuszi pajtás csak eljárógattak mindig hol a Gizikébe, hol az Irénkéhez.

Ő csak irta nyakra-főre a sok szerelmes verset, melyek mind tanui voltak szerelmének.

Egyikhez irt ódát, másiknak irt elégiát. Én ki mégis többet értettem a versfaragáshoz: javítottam verseiket. Volt is mit javítani rajtok! mikor ilyenféle költői hasonlatokkal élt a Gyuszi pajtás.

Azt mondják olyan vagy, Mint a bazsa rózsá, Szébb vagy te Gizikém —

Az életművészet földadatot nyújt minden anyának és nevelőnek. Menten az irigységtől és föltülvakodástól, tanulja meg minden kised, hogy szerény viszonyok közt is örvendjen, hogy egykor boldogokká lehessenek. A nevelés alapját valódi vallásosság képeze, mert ez oly támasz, melyben a szív. különösen pedig a női szív, megadást és erőt lel, hogy elviselhesse a szerencsétlenséget, ha maján jelentkezik. Ezzel oly varázsszer birtokába jut, mely biztosan vezeti végig az életet!

„G . . . . 5.”

Muraköz multjából.

XI.

LÉGRÁD.

— Egy pálosnak 1750-ben történt feljegyzései nyomán —

(2.)

Említésre méltó, miként jött létre a nyugati és keleti császárok között a szövetséges béke. Ugyanis Zrinyi Miklós gróf ugyanakkori időben az illyrek királyi helytartója a törökök által ingerelve — akikkel megelőző években a legkeményebb harcokat vívta — végre Péter testvérével együtt, tűzzel-vassal pusztított a törökök által birt területeken és a vele összetalálkozó törököket teljesen megsemmisítette.

A tönkretett törökök végre kénytelenek voltak meghunyáskodni és békét esküzlendők, Zrinyi Miklóshoz fordulni.

Mely czélből 60 kevésbé fényes öltözött török (Rátkay, Horvátország bánja állítása szerint) részükre kijelölt vendégszerető hajlékban várva várta a méltóságos tekintetű, magas termetű, tekintélyes Zrinyi személyes megjelenését, aki arany és drága kövekkel díszített, tollakkal felékesítve, a gyalgos sereg vezérlőjével: lándzsával a kezében — a főrendek, nemesség és katonai nagyságok kíséretében trombitászok és dobok pörgése közepette érkezett meg. Egymást kölcsönösen üdvözlölvén, Zrinyi elnöklötte alatt egy részről a török

kök főbb emberei az egyik, a mi embe-reink pedig más részről helyöket elfoglalták, a békealkudozások megkezdettek és a béke megkötetett, melynek következtében Légrad szabaddá lett, mindkét rendbeli katonák részére (vezérek által kiállított útlevelel) az élelmi szerek átvitele, valamint a lakodalmások menete is megengedtetett. Megegyendők még Jordán János tót történetírő állítása szerint, miként 1000 őlnyire Légrad városától a Mura folyama Drávára belefoly, vesztivén vele előbbi saját elnevezését.

Mind ezeket levrá, méltányos, hogy fötisztelendő Jeluchich Miklós plébános vendégszerető házában, aki magyar szülei és minden tekintetben tisztelőknek érdemes volt. teyünk látogatást. Temploma erős fából ugyan (kő hiányában), hanem azért gyönyörű szép és tiszta, mellette szintén erős tölgyfából készült torony, tetején órával ellátva.

Van magában Légrad városában még egy más, szent Miklósnak szentelt templom is, amelyet — már ócska lévén — a fenti fötisztelendő apát és plébános kicsinosttatott Fiók községei nincsenek, amennyiben elegendő teendője mara! — magyarul és horvátul teljesítendő — hivatalában, noha nagyon csekély azon híveinek száma, akik mind a két nyelven nem értekezhetnének.

Mielőtt az előbb használt kompon Dráván mennének át, folytatandók szándékolt egyes utunkat, tekintik meg kevéssé — a Rakovnicza patakon átkelve — a Mura folyón túl látható néhány romot, mire nézve egyáltalán nem szükséges a Murán átmenni, minthogy partjáról tekinthez, igen jól megláthatók.

Az említett romokat illetőleg Valva Serius író ekként nyilatkozik: A Zrinyiek vára Gvoszdanzsko közelében a Vuna patak innenső oldalán fekszik, l'vén az egyuttal születési fészkek is. — 1540. évben a törökök megtámadván a várat, onnan erősen visszavetettek. A törökök 1577. év október havában ismét támadást intézvé, szerencsésebbek valának, amennyiben árulás által

értesítvén, hogy Zrinyi egész serege szákmányt szerzendő, török területre ment át, a nélkül, hogy a vár őrségéről gondoskodott volna, a várat bevenni csekély fáradságukba került.

Az 1579. évben a mieink ugyan a várat visszafoglalták, de csakis nagyon rövid időre, amennyiben ugyanazon évben visszajöven a törökök, kiverték a várból Zrinyi seregét, azt utolag elfoglalták és a terjedelmes szomszéd területtel együtt sajátjuknak tekintették.

T A N Ü G Y.

A kir. tanfelügyelő úr jelentéséből

(A közigazgatási bizottságban.)

Kir. tanfelügyelő úr havi jelentésében előadja, hogy ezen időszáiban meglátogatta a zalaegerszegi községi elemi fiú és leány iskolát, felső leányiskolát, alsó foku kereskedelmi iskolát, polgári fiú iskolát, a polgári iskola mellé állított műszaloda tanműhelyt s a kereskedelmi középiskola tanfolyamait. Az elszámlált intézetekről, első vonalban pedig a polgári iskola szakosportjairól, úgy a vezetés, valamint a feltűnőtel szellemi siker tekintetében csak dicsérettel nyilatkozhatik.

Kayser Lajos miniszteri iskolalátogató ur a gondjaira bízott iskolák állapotáról részletes jelentést tett, melynek alapján főleg a szelenczai és mura-siklósi iskolák túllömöttégének orvoslása s a hanyag iskolázók megbüntetése czéljából járási főszoigabíró ural egyetértőleg a megfelelő intézkedéseket megindította.

A magyarnyelv oktatásában és elsajátításában kitűnő muraközi tanítók és növendékek között a társadalmi uton kezéhez gyűlt felkesz adományokból ujabban 370 frtot osztott ki.

A válas- és közoktatásügyi miniszter ur az állami tanítóképezdek melege a phylloxerának ellenálló védőfajok telepeinek felállítását elhatározván, a képezdek hivatott növendékeinek Ménesen leendő kivézetése czéljából a csáktornyai képezdek illetőleg a magas rendelet meghagyásárahoz képest kellően intézkedett.

A keszthelyi tanítói járáskörnek a járásbeli községi faiskolák számára a kincstári telepekről nyerendő védőfajok iránti kérvényét az illető vidék fontos érdekeivel fogva a magas miniszteriumhoz meleg pártolással felterjesztette.

A szécsi-szigeti kántortanító lakásának kibővíté czéljából az iskola jellegére való tekintetből a letenyei r. k. esperességet illetékes elsőfoku intézkedésre felkérte.

A vaspöri r. k. tanítónak lakása ügyében támasztott panaszra értelmeben a zalaezerszegi r. k. esperesség után történt, intézkedés folytán az iskolaszék a szükséges átalakításoknak a nyár folyamán leendő keresztülvitelét jegyzőkönyvileg kimondotta.

A perlaki járás főszoigabírája a cirakovlyáni előjáróság ellen emelt panasz ügyében a pacsai járás főszoigabírója a szent-péteruri, a tapolczai járás főszoigabírója pedig a tagyoni hanyag iskolázók ügyében hozott közigazgatási végzéseket végrehajtották.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium Gelse községnek még a hetvenes években engedélyezett államszégyről szóló számadások helybenhagyása alkalmával fennmaradt 195 frt többletet a községi is-

No de nem is csuda, ő egészen más szempontból fogta fel az egész szerelmi históriát.

Jól ment dolga. S mint ő szokta mondogatni: teljesen „meg volt elégedve sorsával”. S minthogy olyan ember, ki sorsával megelégedett, boldog, ő is boldog volt.

Mert mint szokta volt declamálni: „Beatis ille qui . . . csakhogy nem mint Horatius mondja, ki „staval a közügyektől atyai jószágán gazdálkodhatik”, hanem egészen „más szempontból” az, ki jó vacsorákat élvezhet.

Ő előtte a boldogságnak ez volt legelső feltétele. (Más előtt nehezen.)

Történt azonban Krisztus születése után ezernyolczszáz és nyolczvan . . . ik évben, hogy Gizi és Irén egy táncmulatságon közelebbről megismerkedtek. Az ismeretség csak hamar benső barátság fejlődött, amire szegény Gyula pajtás nem is gondolt.

És oh látum!
Mint ahogy Gizi meg Irén benső barátok lettek, természetes, nincs benne különös (amilyen bizalmasak a nők), megmutatták egymásnak azokat a szerelmes verseket, amit kaptak.

Az ilyen fiatal galambocskák „fittoktartók” szoktak lenni.

Sőt még azt is elmondták kitől.

- Kitől kaptál?
- Hazay Gyulától.
- Ah! az lehetetlen?
- De igen.
- Borzasztó!
- Én is attól kaptam.
- Hallatlan!

Volt aztán sóhajtozás!
De ami csodálatos, nem ájtul el egyik sem. Az egésznek aztán az a következménye, hogy vége lett minden viszonyoknak.

Gyula kamarás el nem tudta gondolni, hogy mi lehet annak az oka, hogy Gizella is, meg Irén is olyan hidegek iránta. Csak úgy felváltól beazéneke vele. Ha vizibe jött, mindig szílettek ki „házi dolgait után”. (Azelőtt sohasem volt.)

De mi annyira lejutotta őt, az az volt, hogy bizony elmaradtak a vacsorák. nem igen hitták őt meg. Ez fájt neki legjobban.

El nem tudtam képzelni mi annak az oka, hogy mindég otthon llt kamarásom. Sohase ment sehova, meg aztán szomora, levrt volt mindig.

Egyszer jó kedve volt s ilyenféle righmust componált össze s dúdolta szüntelen:

A Gizikét, az Irénkét nem bánom,
Hej csak a sok jó vacsorát sajnálom.
Most már megtudtam mindent.

Egy kis baleset — szokta volt mondogatni.

SELMECZI.

GONDOLATOK.

1. Nemesak a boldogság kíván nyugalmat, hanem a fájdalom is.

2. Az ember áll és vár; az élet hoz és megy; a halál jön és visz.

3. A mindenben fukar emberiség, egyben mégis bőkezű: a jó tanácsok osztogatásában. Miért? — Mert nem kerül semmibe és mert nem veszi hasznát senki se.

V.

kola udvarán építendő kut költségére adományozta.

A csonkahegyháti iskolaszék megkezdésére örömmel tett jelentést Lenck Ödön úr ama követésre méltó szép tetteről, hogy az ugyanottani evang. reform. iskola új helyiségének czélba vett felépítéséhez 72 szál fenyő épületfát adományozott.

Kir. tanfelügyelő úr bemutatja a gánicsai állami iskola mellékepeleteinek tervezetét, mely pártolólág terjesztik fel a magas miniszteriumhoz.

A csereszegtomaji tanítói választásra a közigazgatási bizottság által az elnöki teendőket ellátásával a járási főszolgabíró, az alsórajki tanítói választásnál pedig Koller István közigazgatási biz. tag úr megbízta.

Olvastatik Wache Adolf kir. komáromi Wirth László podtური tanítók kérvénye fizetési hátralékuk ügyében. Az érdekelt felek meghallgatása után hozandó elsőfokú határozat czéljából az iratok a járási főszolgabírónak azzal adatnak ki hogy eljársuk eredményéről tegyenek jelentést a közigazgatási bizottsághoz.

Békési Elek zala-koppányi áll. segélyezett, Kovács Gyula stridói állami elemi népiskolai, Kassai Nándor alsó-lendvai, Kiss Lajos zala-egereszei polgári iskolai rendes tanítóknak ötödéves korpótlék ügyében betérjett kérvényük a magas miniszteriumhoz pártolólág felterjesztetnek.

Hasonlóan pártolólág felterjesztetik a csapui községi, az egyed-utai állami népiskola 188¹/₂ tanévi költségvetése, a diszeli izr hírközlésnek az orsz. izr alaplól nyerendő segély ügyében betérjett kérvénye.

Olvastatott a nagy-kanizsai polgári és népi-kolák 187¹/₂ tanévtől 188¹/₂ tanévig terjedő számadásaira vonatkozólag lekült dött miniszteri rendelet. E rendelet másolata az összes számadások melléklésével további intézkedés és a helyesb tendő számadásoknak a kir. tanfelügyelőséghez május 1-ig leendő beküldése czéljából Nagy-Kanizsa város polgármesteri hivatalának kiadatik.

KÜLÖNFÉLÉK.

Jótekonyság. Királyi Pál úr, a csáktornyai kerület országyűlési képviselője a csáktornyai kisdödvö-egyesületnek 50 orintot volt szives küldeni. Ö nagysága a szives adományt az ügy iránti meleg érdeklődést tanúsító sorok kíséretében küldötte az egylet enkösegehez. Az egylet az adományt az alaptökehez csatolta s mini Királyi Pál alapítványt külön fogva kezelni.

Kinevezés Csury Mihály volt csáktornyai és nezsidri segéd-telekönny vezető Györbe telekkönnyvezetőnek nevezteték ki.

Csáktornyai Takarékpénztár 1887. XVI. évi mérleg- és vagyonkimutatása széküldetett a részvényeseknek. A vagyon és teher rovata 456,705 frt 86 kr., a veszteség és nyeresémi rovata 37 099 frt 25 krt tüntet ki. A múlt évi fiztiza nyeresémi 8551 frt 78 kr. A takarékpénztár múlt évi forgalma 2 409 215 frt 2 kr. A részvénytárs. márczius 15-én d. u. 3 órakor tartandja XVI. rendes közgyűlést. A részvények a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal (t. hó 6 áig) deponálndók.

Újoncozás A csáktornyai sorozó járásnál márcz. 19-én leend a felszólamlás, 19 24 az újoncozás. Elnök Molnár Elek, orvos dr. Krasovecz Ignác. — A perlaki sorozó járásnál márcz. 12-én leend a felszólamlás 12 17. az újoncozás. Elnök dr. Benczik Ferencz, orvos dr. Böhm Szigney — Alsó-Lendván márcz. 26 — 28.

és ápr. 3 - 7. lesz az újoncozás. Elnök Haós Mihály, orvos dr. Király Mór. — Letenyén márcz. 12 - 17. lesz az újoncozás. Elnök Mális János, orvos Haós Sándor. E sorozójárasoknál katonai elnök Major Árpád őrnagy, avatőtiszt Seydl József hadnagy, Honvédségi elnök Paraczk Lukács százados, avatőtiszt Kalas Antal főhadnagy.

Az egész megyéből felhívott hadkötelesek összes száma: 3719 az I., 3256 a II és 2949. a III. korosztályból, mindössze: 9924 hadköteles.

A megyei közigazgatási bizottság február 21-i üléséből. Alispán úr felolvasta jan. havi jelentését, amely tudomásul vétetett. — Az erdészeti albizottság feléves jelentése bemutatott. — Tapolca város képviselőtestületének lellebezése a piaci rend megállapítása tárgyában hozott szabályrendelet ellen, elutasított. — Nagy János nemes-vitai lakós abbeli kérelmének, hogy engedtessek meg neki phylloxerával lepett szőlőjébe Kassáról szőlőveszőket hozatni, hely nem adottott. — Weiser József n. kanizsai lakós új épületénél a lakhatási engedély nem engedtetett meg. Ungár Samu koppanyi lakos az iránti folyamodásának, hogy a zala-koppányi izr. hírközlés ne kénytelenítessék a szent gróthi rabbi fizetéséhez járulni, hely nem adottott. — Felső-Hahóton a beszüntetett pósta újból megnyitottat. — A déli vasúttársaság jelenti, hogy Pallónál vasúti megállapodási hely nem léteztethető. — Skubits Gyula biz. tag indítványára a kir. építészeti hivatal megbízottat, hogy a megyei utaknak a hófúvatóktól való megpisztítása ügyében a községök nézve méltányosabb szabályzatot állapítson meg. — A kir. tanügyi rovatában) — A kir. adófelügyelő úr jelentése szerint január hó végén az adóhátalék 1.392.633 frt 15 és fél kr. volt. Ez év január havában 8682 frt 28 és fél krral több adó folyt be, mint tavaly ilyenkor.

Az adóhátalékok legereyesebb behajtására az összes járasok főszolgabírói felhivatnak — Az árvaszéki elnök úr jelentése szerint a fogalmazókarnál január hóban elintézésre várt 4049 úgydarab, amelyből eiméltetett 2449 s elintézetlenül maradt 1600 úgydarab. Az irodánál január hóban elintézésre került 3313 úgydarab, ebből elintézetlenül maradt 956 úgydarab.

A F-Muraköz hegyvidéki m. kir. állami tanítók önképzőköre a „vérméklili forradalom” napján emlékünnepelet rendez változatos programmal. Az ünnepély a „Szózat”-al veendi kezdett, amely után Kovács Gyula igazgató a szabadságharcból ünne i szónoklatot tart; Horváth Gyula a „Tolpa magyart” t. Danitz sán dr színtén Petőfinek egy alkma mi költményét fogja szavalni. Az ünnepélyt Kölcsey Hymnusza zárja be.

Megfagyot Arácsony Nyulassy A. nevű 60 év körüli egyén. Ny. évekkel ezelőtt vagyonos vendégélős és háztulajdonos volt. Nejének elhalálása után iszákoságnak adta magát s minden vagyonát elpazarolta úgy annyira, hogy utóbbi időben félíg meztelenen kellett éjeit, napjait a szabad ég alatt töltenie. Nyáron csak meg volt a szőlők között, de az idei tél egy hideg, lakatlan konyhába szorította, hol megfagyva találták. B Gy.

Időjárasi és gazdasági viszonyaink február hó 23-tól egész február hó 29-ig bezárólag. Erős éjeli fagyok, komor, ködös, hideg napok — itt-ott néhány derültebb délutáni óra kivételével — napi renden. — Az őszii vetések hóval fedve. — A gazdasági munka csak a ház körüli teendőkre szorítkozik. — A marha egészség.

Néhány Csáktornyai Takarékpénztári részvény eladó. Hogy kinél kapható és mennyiért? — megmondja lapunk szerkesztője.

Balaton-Füredről írják a következőket: T. Szerk. Úr! Becses lapjának egyik számában a hírek rovatában a Balatonnál járó „Kisfaludy” gőzös végleges beszüntetését olvastam. E hír téves, amennyben

nyíben a közlekedési miniszter úr csak az esetben tiltotta be a hajó közlekedését, ha azon javitva nem lesz. A Balaton-egylet tőkéjének nagy részét a gőzös alapos kijavítására fordítja s a munkálatok folytak is már Siófokon; így hát legkevesebb oka sem lehet aggodni a fűrdőközönségnek, miként jusson Siófokról Balaton-Füredre.

Jó fogást ejtettek Nyirvölgyön (Macs-kovezen) m. hó 27-n a porlyázó csendőrök. Ugyan éjjelkor bevonulván a községbe, szokás szerint leszállásba helyezkedtek; alig telt el egy félóra, amidőn puskadurranás hallatszott a kertek alatt. A csendőrök oda siettek s Varga József urat, aki szintén leszállásban volt, de nem tolvajokra, hanem nyulakra, nyakon csépték. Az orrvadás ezáltal az elejtett nyulat, puskáját, meg töltényeit veszítette el, no meg egy kis erőst strolót is fizet. mert más vadászterületén vadász-jegy nélkül, különösen a bójtben — nem szabad nyulra vadászni.

Tyúklópás. Mura-Szerdahelyen E. N. kárafa hó 1-én virradóra 2 drb. pulykát lopaték el. A csendőri nyomozásnak sikerült a tolvajt Levaics Pál szerdahelyi lakos személyében feltalálni, aki már a szakmányon, Lendván taladott. A tettes aki különben ismert majorságtolvaj, a csáktornyai kir. járásbírósnak adottót át.

Sajtóhiba Lapunk f. é. 8. számának vezércikkébe két érzékeny sajtóhiba csuszott be, amit enzenel kijavított. És pedig: 1) az első bekezdés második sorában szerencsés a helyett olvasandó szerencsés; 2) az első bekezdés harmadik sorában ótszáz helyett olvasandó ótszáz tiz.

A test ápolása és tisztántartása az egészség egyik főkéleke. E czérra legalkalmasabb a Brázy úr éle valóli sóborszes, melyet a fővárosban ily czérra majdnem minden házbán használnak. E sóborszes a legjobb fejmosó szer, mert erősíti a fejidegeket és eltávolítja a korpát. Száj- és fogtisztító szerül is nagyon használnak, mert a fogakat kitűnően tisztítja, a foghúst erősíti és a szájbűzt megszünteti. Pörse-nesek és lábizzadás ellen pedig épen hatásos. E kitűnő házi-szer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyogy-szerteráiban kapható.

Az „Ümütató” magyar hivatalos menetrendkönyv márczius—április köztéte épen most jelent meg. Ezen kitűnően összeállított egyedül magyar menetre könyvet ajánljuk az utazóközönség figyelmébe. Ára 50 kr. Kapható minden könyvkereskedésben.

Szerkesztői üzenetek.

Dráva-Varásrhelyi G. Az elbeszélés kíváncsága szerint jó. — Egy tudakozónak. A tornatanítói vizsgálat Budapesten, a Paedagogiumban tehát le, rendezen a tanév végén. A vizsgálat áll: paedagogiai és saaktudományi írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgálatból. A paedagogiai vizsgálat tárgyai: logika, nevelés-és tanítási tan, nevelés-története; a saaktudományi vizsgálat tárgyai: a tornászat elmélete és története, test-és egészség-tan és gyakorlati tornászat. Különbön a vizsgálatra vonatkozó miniszteri rendeletet a „Népt. Lapja” 1876. vagy 1876. évfolyomának egyik száma hozta, ott bővebb tájékoztatást szerezhet ezekről. A vizsgadíj 10 frt. A doktorátushoz érettségi és valamely tudományos egyetem hallgatása szükséges. — Benkovecz C. Gy. Az elbeszélés jó, közőlők. — Stridó. H. Gv. A küldött versek bevállottak. Az alkalmi a jövő számban. — Budapest. B. „Az erdőben.” Sikerült. — Polstraun, Br. M. Két palinovei lakos hozott egy lehr hasu angol vizslát (himet) a szerkesztőségbe, amelyet úgy találtak. Kérdés, vajjon a hirdett vizsla-e?

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

MEDJIMURJE

Trećnedežnik pisarni:
Glavni pišar, fraterska hiža, livo na kondignaciji. — S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tleđu se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:
Knjžtara Fischel Filipova kam se predpieta i obzane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju

Predpišna cena je:

Na celo leto . . . . . 5 frt — kr.
Na pol leta . . . . . 3 frt 50 kr.
Na šestost leta . . . . . 1 frt 25 kr.

Posjedini broji koštaju 10 kr.

Obzane se poleg pogodbe i šal rabonaju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ vu Čakovcu — „Polji Medjimurske Sparkasse“ i „Podpomagajućega društva“ vu Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ vu Strigovi.

Nekaj iz pravice orsağa.

Obćinsku samoupravu obavlja obćinsko zastupništvo. Broj zastupnikah vu malih obćinah menje od 10 i vi e od 20, vu ve likih obćinah menje od 20 i vi e od 40, vu redovitih varaših menje od 40 a i vi se od 200 nemre niti nesme biti. Polovica zastupništva postoji iz onih stano nikov, ko i najviše porcije plaćaju, a drugo p lo vicu pak si obćinari i bereju. Obćinski izbiratelj je svaki onaj, koj je 20 leto izpu ni, već dve leti porci u plaća, i nije pod tutorstvom, ili ako nije službujući soldat i ako još ni e bil pri sudu obtužen. Za obćinskog zastupnika more biti izbran svaki punoletni izbiratelj, osim onih, koji imaju kakovu pogodbu s obćinom n. pr. obćinski arendator. Vu redovitim varašu izbira u zastupnike samo oni, koji imaju pravo izbirati ors. ablegata; zastupnik pak more samo onaj postati, koj izbira orsačkoga ablegata i zna čitati i pisati. Zastupništvo izbira se svako treće leto. Izbiranje vu malih i velikih obćinah biva pod pažnjom velikoga sudca, vu redovitih var ših pak pažnjom pod upana.

Obćinsko zastupništvo dužno je svako leto tarem dvaput sednicu držati, i to na protuletje i v jesen pred varmegjinskom sednicom. Osim toga more se sednica ob državati, kada je potrebno. Predsednik sednice je vu malih i velikih obćinah birova a ako je on preprečen onda njegov namestnik ili najstareš zastupnik. Vu redovitih varaših je predsednik varaški birovi ili njegov namestnik, ili najstareši zastupnik.

Na obdržavanje obćinskih i va megjinskih nare bah pazi obćinsko poglavarstvo, koje postoji a) vu malih obćinah iz birova, namestnoga birova, iz dvih prisežnikov, a k ovim spada još i nota ias; b) vu vel. obćinah birovi i njegov namestnik, barem četi i prisežniki, peneznik (kasir) notariuš, obćinski tutor i obćinski doktor (ako ga obćina ima) c) Vu redovitih varaših činiju poglavarstvo: varaški bi ov, notariuš i podnotariuš kapitan policije, tolnačniki, fišku obertutor, peneznik, računovodja, pazitelj, doktor i drugi činovniki.

Vu malih obćinah izbiraju birova i poglavare svi obćinski izbirači i to na tri leta; notariuš a izbiraju o e posebi zastupnici i to do njegove smrti. Koga za birova izbereju, onda on mora biti birovi. Samo ako ima osebjene zroke, onda se za jedno leto more osloboditi, a i mora 100 frti platiti. Koj je već tri leta odslužil kakti birovi, on nije dužen i na dalje z držati birovi.

Svi obćinski poglavari dužni su pred obćinskim zastupništvom risegu položiti, da budu svoje dužnosti točno izvršavali. Koj poglavari neobdrža svoje dužnosti po

dušnom spoznanju, njega postaviju pod izravu i Ujlaky u službu. Ovi su se razsrdili i dali su Frigyeša za magjarskoga kralja okoroniti. Ali Matijaš je Frigye a vu bitki nadvladao, korunu je od njega za 60 jezer izkupil, i s velikom slavom dal je sebe okoroniti.

Iz povesti magjarske.

Hunyady Matijaš.

I.

Matijaš (1458—1490) bil je najljubljeni e magjarski kralj, a on si je zaslužil veliko ime vu povestnici. Nega je narod iz ljubavi na tronuš postavil.

Kada je naime Ladislav V vumrl, zišla su se magjarska pospoda vu Budimu, da si kralja i z b i r a j u. Dugo vremena su se nanudjavali de koga bi si izabrali za kralja, ali za toga je narod po budimskih vuleah vikao za Matijaša. Garay nador i Ujlaky vojvoda ni u od Hunyady Matijaša niti čuti dobili, ter su podjednom zastavljali i na dalje zatezali izbiranje. Na to došel je i Szilagyi Mihajl s svojim šeregom, vu kojem su svi plemenitaši bili za Matijaša. Vu ovom šeregu bilo je 40 j zer ljudih i Szilagyi postavil je šerega na zmrznjeni Dunaj. Večer se je već približavao, soldati su na Dunavu zebli, a gospoda su se još pod jednom prepirala za kralja, kad najedenput nastane vika med soldati, i jednoglasno izkričali su Hunyady Matijaša za kralja, 24 januara leta 1458. Narod e vikao i skakao od radosti nad tim izborom.

Buduće Matijaš pri Podiebrad Gjuri čes im vladaru zaprt bil, zato ga je predi trebalo izkupiti. Vladar ga je za 40 jezer c kinov vun dal i s tom pogodbom, da bude Matijaš Podiebradovu kćer Katar nu za ženu vzet. Matijaš su s velikom svečanostju dopeljali doma. Do orsačke g anice išla je pred njega s velikom pratnjom mati mu Szilagyi Jalzabeta. Zvonjenje zvonov i „eljen“ vika sprevaljala je mladoga kralja do Budima.

Matijaš je bil komaj 15 let star, kad je na tronuš stupil zato je Szilgyi bil za vladara i skrbnika imenuvan. Szilagyi je hotel, da bi Matijaš sve po njegovoj volji delat, ali mudroga kralja vredjala je naglost Szilagyiova, a osobito to, da je Szilagyi neko e narode ja o tlačil. Kad je već Matijaš dosta bilo svakojačkih tužbah negl de, da mu je Szilagyi stric, dal ga je vu grad Világos zapreti. Szilagyi se je s pomoćju svojega vernoga sokača naskoro oslobodil re ta, i pomiril se je s Matijašom.

Ovo oštro Matijašovo postupanje nije se ba dopalo nekojim magjarskim velikošom. Garay, Ujlaky i više drugih znali su, da bi se Matijaš rad okoroniti, zato su podjednom nagovarjali Frigyeša nemškoga cesara, pri kojem je jo Jalzabeta Albertova žena korunu založila, da nebi vun dal korunu.

Kad je to Matijaš doznao, vzet je Ga-

Nekaj za na e medjimurske gospodare.

Zima podredno drž; človek nemre zmagati zadosta drv. Svakomu toplina godi i zbegava ono kaj bi njemu škoditi moglo. Ali nije dosta da mi ljudi samo sebe obskrbimo dovoljnom toplinom, nego moramo i naše blago paziti, ako ho emo, da nam bude koristno. Jeden gospodar najviše koristi ima od svojih krav, pa zato i najbolje more na nje paziti, kak je bude hranil.

Od velike je koristi znati, kak se mora marha vu zimi napajati.

Bogati gospodari jednokratno vučiju, da je marhu vu zimi napejati s mlačnom vodom jako hasnovito, ar onda krave vno go već mleka daju. To ne da su već dobri i mudri gospodari izkusili, nego je to i spametno. Pa zaka? zato: Ako budemo mi krave jako s mrzloom napojali, onda mrža voda t lo jako razhladi i vno go vremena treba, dok se ona na tol korazolpi vu telu, da se može vu mlko pretvarati. Dobri gospodari su uvidili, de one krave, koje su s mlačnom vodom napajali, na den za 10 krajearov već mleka daju kak one, koje su s m zlom vodom napajali.

Pak ako mi sada spovedimo onaj potrešek, kojega na topljenje vode izdamo s onim dobičkem, kojega od krav s mlačnom vodom napajanih dobimo, za kratko vreme budemo videli, da smo mnogo pripogoparili, da nam je trud veliki interes donesel.

Pital bi mo da koji gospodar, kak se napaja s mlačnom vodom? Odgovor je jako (jednostaven) lehki: Vu zimise marha ili vu stali ili pri zdencu napaja. Ako se v stali napaja, onda e lehko, ar drugo netreba, nego vu onaj skav vode, s kojega obično napajamo, toliko vruće vode vle jemo, da bude mlačna, akopa pri zdencu napajamo, onda moramo sobom vruču vodu imati, pak kopanju najpredi punu nalijati mrzle vode a onda tolko tople vode zme ati, da bude mlačna pak onda stopram marhi dati piti. Takvo postupanje nehlasni samo kravam, kaj se tiče mleka, nego bide blago, marha i pri slabšej hrani puno deblješa i zdraveša.

To prep ručamo našim gospodrom.

X. Y.

Iz prošlosti Medjmurja.

XI.

Legrad

Po bilježak jednog pavlina od 1750 leta.

Legrad zvali su drugač Carrodunum, da čujem kaj od njega povestničari govore.

Jordan Ivan Slovački pisec ovak veli: Pri Carrodunumu, naime pri danšnjemu Legradu deli se Drava na dvoje; južna čest je Drava a severna se zove Mura. Sschönleben spominje tri takova mesta, jedno vu Bavarskoj, drugo pod imenom Leopoldis vu Savarijski a tretje vu Magjarsko-Horvatskoj, koje je negda pod Krayburg spadalo, nadalje ovak veli: Ptolomeus vu II goj svojoj knjigi jasno svedoči sa 16-im poglavjem veleč, da onaj potok, koj prek tih dvuh spojenih orasogov teče, polek varoša Carrodunuma blizu brega Cetiusa, na dvoje se deli, severna mu je čest Savarius, ju na pak Dravus, a buduć vu Magjarsko-horvatskom orasgu drugoga Dravusa neima koj bi polek brega Cetiusa na dvoje rezdeljen, polek Graca kak Mura, a poleg Marburga kak Drava tekel, to je sigurno da se pri spojenju (otoku) Mure i Drave varoš Carrodunum nahadja, koj se vezda Legrad zove.

Da se pak nepomeša okolnost, po kojoj Ptolomeus od Mure baš negovori, nego Savarius ime hasnuje, to je potrebno precitati 50-to poglavje njegovoga dela, vu kojem poglavju Mura i Savarius pod istom imenom dohadja, na vezda se same pod imenom Mura pozna.

Carrodunum ili Legrad leži od Preloka tri vure daleko na Dravi. Treba je znati, da je varoš Legrad pred 40-50 let (1750) anda okolo 1700 još med Dravom i Murom bil i to bliže Dravi; ali črez višekratnu povodnju Drave, zametana i zaračena bi južna stran korita njenoga, po čem je bil potok prisiljen vu severno i niže ležeće korito teći, gde je s vremenom i stalnim potokom postal. Ovak e anda varoš Legrad iz mure dravskoga otoka kakti van bil izrinjen. Nu buduć Drava i vu plitvešem svojem koritu po malom teče ter se s glavnim potokom spaja, gde gde odcepi i opet spaja, zato k otoku spada ter od Čakovca bude ravan Legrad.

Svrnimo se vezda malo na opis znamenitih varoša Legrada.

Vu prvom redu spomenka su vredni oni lepi noži, koji se vu tom varošu delaju ter koji su tak na lepoti, kak na dobroti od zdavaja na velikom glasu. Ljudstvo je tu bogato a zanima se velikim delom s trgovinom. Hise sa tu velikom stranom drvne; to je zrok velikih povodnjah i močvarah kak takaj i to, da ljudstvo neima ovde kamena. Nu poleg svega toga su lepe i čiste, osobito vu blizini cirkve i okolo nje.

Znamenit i glasovit je legrad zbok svojih nedeljnih kak takaj orsčkih sejmova, koji se obdržavaju na sv. Trojstvo, sv. Berta'la na, na Svesvete i na dan sv. Lucije, kada se sim raznovrstna roba na tržište donša iz Nemsčke, a tihaj iz Turske, kak takaj marha iz najdalešnjih krajov Magjarske.

Kak nam se je treba vladati vu svetu.

Pitanje. Odkud potiče, da višeput nesmo ljudem po volji?

Odgovor. Oduvd jer smo nevljudni, nečedni, neposlušni, grubjanski, kaj ti se vu govoru i delu ne vladamo, kak bi trebalo, da bude.

Pitanje. Od kud potiče, da jeden drugoga mučimo, ogorčavamo si život, da se zalostimo i bautujemo?

Odgovor. Oduvd, jerbo smo neotesani, nemili, surovi, bez vere i straha božjega, i kajti smo na pravit, vu govorenju nepazljivi, kaj ne pazimo, kaj se pristoji, ali nepristoji.

Pitanje. Kaj nam volja činiti i nakaj valja paziti, da budemo Bogu i ljudem druzi?

Odgovor. Da udemo Bogu i ljudem druzi, valja nam na pameti imati našela sv. naše vere, ne govoriti i ne činiti nepremišljeno, ni vu sidnosti strastih; neg se treba udvaj samoga sebe najpređi pitati, kaj od nas dužnost, ljubav i pristojnost potrebnje? sv. Pavel najpređe piše: Težite za onim, koja sramuzilva, koja pravična jesu, koja su svta i ljubjana.

Pitanje. Kak se zove ta brižna pomija negovoriti ili nečiniti ista, koj bi moglo zbantovati Boga i božjega ljudi?

Odgovor. Zove se vljudnost i vgladjenost. Pitanje. Kaj nas vuče gladjenost?

Odgovor. Vuči nas, kak se imamo s ljudmi vladati vu govorenju, kretanju teva, vu čitavom našem delu, da nepovredimo zakon vere, ljubavi, pristojnosti i dobroga ponšanja.

Pitanje. Vučem se nahadja kršćanska vgladjenost?

Odgovor. Ne vu prostnoj udvornosti, vuklanjanju i lepih rečih, već vu tom, da smo, blizijemu našem od srca odani, kako to od nas išče strah Božji, ljubav, poniznost i čednost. Kršćanska najpređe vgladjenost je, neprestano vezbanje vu ljubavi i poniznosti, kršćanska vgladjenost je vera, koja se očituje vu svagdašnjem životu.

Pitanje. Jesmo li mi dužni pribaviti si takovu ogladjenost?

Odgovor. Jesmo, jer mi smo dužni na šemu bliznjemu izkazati ljubav i poštovanje, bi ti mu od srca skloni, izbegavati sve, kaj bi ga moglo zbantovati, za sramiti, razžalostiti ili kvar mu donesti. Sv. Pavel veli: ljubav naj bu ne skaziva i himjena, samo: Mržite zlo, držite se dobra, ljubite se bratskom ljubavjom, naj jeden drugoga pretčeće počitanjem.

Pitanje. Kakovu nakanu treba, da imamo vrag dužnosti uzadjenosti?

Odgovor. Treba, da imamo nakanu vršiti volju božju, činiti tak, kak je prav i Bogu i ljudem drago.

Pitanje. Koju nam korist daje ogladjenost?

Odgovor. Vgladjenost čini nas Bogu i ljudem mile, ona nas same čisti, dobavlja nam mnoge prijatelje, počuva nas od mnoge i mnoge nevudnosti, olakčuje nam i drugim dapače put k istoj vremenitoj sreći. Jer človek bil on još tak dober i sposoben, menje je vu svetu omljubljen i iziskan i prema tomu manje dobra čini, svega toga dobra svojstva nema još kak onu red i pravog čina. Vgladjenost podrža med ljudmi mir i slogu, a ovrvača neprijateljstvo, razdora i kad kad veliku nesreću. Vgladjenost je ponos naše odhranjeva, ona je čist i slava (dika) obšine i cele domovine, ona u napređuje duh i probiti kršćanske vere, kojoj je središće ljubav.

Pitanje. Kaj se protivu Vgladjenosti?

Odgovor. Grubjančuna, sirovo neiskrenost i oholost.

Pitanje. Koje zlo iziče iz nevljudnosti? Odgovor. Bautovanje Boga i bliznjega, nesklonost, svadja, neprijateljstvo, tučnja, višputa i ljudomorstvo. „Jer kak goder najpred. iz peč izajde dim i ognjena para suklijaju, isto takaj se pojavljaju pasvke, kletve pretnje pred proljevanjem krvi. (Sv. Pismo.)

Priposlal: K. K.

KAJ JE NOVOGA?

Veliki jelci.

Što bi veroval, da je bilo negda na svetu takvih jelcov, koji su mogli za jeden obrok tele celo pojesti? Herodor — znamo, da je k obeđu pojesti 20 funtov mesa i toliko kruha. Aglacs pojel je 42 funta mesa, isto toliko kruha i popil je na to 16 šajtlekov vina, sve to k jednomu obroku. Cesar Maximin pojel je na dan 40 funtov mesa i popil vedro vina. Taj je s prati kamenje mogel drobiti. Jeden švajcarski soldat vu vojski marsala Villiardisa mogel k obroku pojesti 20 kokoših ili pak 40 golubov. Kolniker Joze iz Passaua jel je kamenje i nije mu hraca v tek išla, koja nije s kamenjem mešana bila. Taj je jedenkrat vu kaštelu brannšveigskom vu točaju od 5 vur pojel dva teleta. Bazile francuzki rob je takaj krute rude jel; ovomu su po smrti vu želudcu našli kamenje, folate železa, željezne karike i nož. Kahle wittenbrvzki vrtlar pojel je tintarnicu s tintom, peskom i s peri, a dožvel je k obroku 500 figah, 100 breakvah 10 dinjah, 20 funtov grozd a i 10 slukah.

Jeli bi to človek veroval?

Ako premislimo, da je i pri nas ne zdavnja v Medjmurju vumri človek, koj je pojel dva velika snopa kuruzinja a k tomu jeden skrlak, onda skoro verujemo apetitu gori spomenutih jelcov.

Zaklela se zemlja raj, da se svake tajne znaju.

Sudbeni stol vu Zomboru odkril je vezda jedno ubojstvo, koje se je pred četrnajstim letmi pripetilo. Vadaszy dob ostojeći stanovnik topoljski vumri je prije 14 let, prez da je bil betežen; nišče nije znal, kak je ov vumri Ovih danov posvačila se je žena pokojivoga sasvojom kćerju zbok herbijske i stvar dosla je pred sud na opravdanje. Tu se je tak ostra svadja poredila med materom i kćerju, da je kćer vu srditosti materi dviknula, da je ona vmorila pokojivoga, oca. Ni to su ženu taki zadržali i protiv njoj strogu istragu povel, koja je izkazala, da je za istinu ona svojega muža vmorila i to s pomoćju svojega berega pokojnika s vojkom zagatla. Da pozornost doktora i smrtca od ubojstva odvrne, ometala je muž u okolo vrata debeli ružak, da se vojka na vratu ne bude poznala i ovak joj je gadni čin taj za rukom pošel.

Prefrigani tat.

Vu Nizzi došel je k zlataru jednomu lepo oblečeni gospon ter pripovedajući, da mu se sin ženi; zaprosi za mladenku prilični nakit. Zlatar imenom Bonta predložil mu lepi nakit od 40.000 lirah vrednosti, na kaj elegantni gospon reče, da ga k nje nu na stan donese vu hotel „Rue de Rouchage br. 8.“ Bonta čduše nakit v rečeni hotel ter ga preda bogatomu gosponu, ovaj pak taki stupi s nakitom v drugu sobu, da ga tobože mladenki pokaže. Bonta je dugo čekal, pak kad dugo nikoga nije bilo van s penezi niti s nakitom, odpre vrata od druge hiže, da za pita gospina za pogodbu. Ali hišu ovu najde prazno i naskoro uvidi, da je gospon s nakitom na druga vrata prez traga skočil.

Kastigana nečistoća.

Onim Medimurcom, koji se rado karaju onda, kada sudec zapovešta, da se gnojšice ne drži blizu stanovnoga mesta, naj za peldu služi sledeći događaj: Vu Londonu zatušil je doktor U. Taylor svojega hižegospodara, da drži gnojšice vu tolikom neredu i tak blizu stanovnoga mesta, da je izparivanje gadnoga gnojšica i smetišča naškodilo njegov kćeri tak, da je zbetegala i naskoro vu-

vumrla vu istom betegu Iližni gazda držal je ovu tužbu za smešnu i nije se baš jako niti branil, nu sudbeni stol je tu stvar dobro premozgal i na zadnje doktoru Tayloru prav dal, ter hitogospodara krivim preglasil i na jezero dvesto forintov kaštige odsudil.

Čudnoviti događaj.

Vu Tisza-Dada živu Molnár Ivan i Kis Ivan, koji iduć ovih danov po polju, našli su vu snegu mrtvoga vuka. Sgrabe ga ter odnesu doma, misleći, da kožu prodaju. Več je bila noć, kada su doma došli a vuka htili su pri Molnaru pod postelju. V noći pripetilo se je da je Molnara v krava se otelila, a da od zime tele nep-gine, donesli su ga šrez noć vu hižu. V zorju probudi se Molnara žena i zagledavši pod postelju, opazi vu jutrnjem mraku, da se nekaj tam iskri. Prebudi muža, koj je taki sveču vužgal ter pod postelju pogledal. Ali vu isti hip prestrašeno zakrikne ter s ženom skupa pobegne iz hiže i zavove ljudstvo na pomoć. Opazil je najme, da se je mrtvi vuk prebudi, ter već lepi komad nuter donešenoga teleta pojel. Dok su ljudi došli, već je vuk pobeget i nisu drugo našli, nego zadnju stran teleta i nekoliko koštih oglobanih. Ovak se zna vuk i potajiti.

Daje se na znanje.

Velevlasti evropske pripravljaju za pro-tuletje veliki bal, na kojem budu nekoi plesali. Diplomacije svih narodnostih natečaju se vu ravanju velikoga toga koncerta a nikak se složiti nemoreju vu tom,koja bi postavili za aranžera (ravatelja); neznaju, koji pari budu najviše gustoga imali k plesu. Talijani na veliko pripravljaju kottillone za bal; med ostalimi pripravili su već 30.000 pokr-ovcov, 1,300.000 konserv škatuljah itd. Za mušiku budu se poskrbeli Krupp, Mannlicher, Ukacius i drugi spodobni kapelmajstori. Zaba-va ova se bude vani pod vedrim nebom oba-vila, ali zato bude svim prisutnim dost vruće!

Oholnost i neposluh.

Na Dunavu je već tak slab led, da se ljudstvo na njega neufa i posvud su postavljani stražari, da ljudstvo uzdrži, da neide na Dunav. Vu Rév-Komáromu se pripetilo da Jankovics i Faszinger mladi oficiri nema-reč za opomenu, hoteli su prek Dunava po ledu prejti. Komaj su do sredine došli, za-štropeće led i gene se pod njimi. Nesrećni oficiri videći se vu smrtnoj poglobelji, začmu iz svega grla vikati. Stražari na to spustili su se v ladji za njimi i s velikim naporom oslobodili su Jankovića. Faszingera nisu već vloviti mogli, ar je pod led vtonul i vtopil se. Led nema tramov niti gredah!

Dve jezere mrtvih.

Iz Sanghajja dohadjaju glasi, da je tam nezdavnja strahoviti potres bil, vu jednom kraju orsaga. Vu Jünnan zvanom kraju tak je taj potres strahovito pustošil, da je do dve jezere ljudih pomoril. Narod ovoga kraja trpi strahovitu nevolju, a od nikud nu nemre brza pomoć dojti, ar se nahadja med velikimi i nedohodnimi bregi. Ova zemlja leži vu jugozapadnoj Khini, glavni varoš joj je istoga imena najme: Jün-nan sa dvadeset je-zer stanovnikov, koji su najvećkom stranom mohamedanske vere.

Hurban vumrl.

Koj domorođec magjarski nemisli se na glasovitoga agitatora Sretozara Hurbana plebanusa, koj je 1848 ga leta, kada se je Magjar za svoju slobodu boril, na mrzki način vu gornjih varmegjijah naše domovine živuće

Slovake proti Magjarom hustil i proti orsačkom zakonom bunil. Puno je neprilike i nevolje orsagu prouzrokoval ter zbok zban-tovanja Veličanstva i v reštu sedel. Ali mu ova kaštiga nije dosta bila. Gospodin Bog drugo je još za njega odredil za nesramne njegove čine. — Agitral je proti magjar-skoj neprestano, ali, ali sve zabadaval! Vi-deći na zadnje da svrhu svoju postiči nemo-re, vzel je otrov (gift) ter je sramotno svoje življeje isto tak sramotno dovrčil. („Bp. U.“)

Kaj delaju Rusi?

Rus podjednom velike priprave dela za boj, kaj nam najbolje zasvedočuje koncentra-cije njegovih šeregov na severnih granicah našega orsaga. Vezda već pripovedaju, da je pisno poslal turskomo cesaru, vu kojem ga nagovarja, da Ferdinandu knezu bugarskomu odpove njegov tronuš, ter ga iz Bugarske van izprave, da bude Rus mogel po svojoj volji kneza na bugarsku stolicu postaviti

Nesreća na željeznici.

Nezdavnja smo više glasov donesli o željeznjčkih nesrećah i opet ovih danov eva nove nesreće! Ov nekoi dan je pak željez-nica prehitla Kračala Gjuru težaka, koj je od šinjah snega pometal. Nesrećni 25 let stari težak tak je nesrećno opal, da je pod kotače prispel, koji su ga v polovici tela tak rekuć na pol prerezali. Kračala je to se razme, taki vumrl, a povedana iztraga ima stopram dokazati, što je kriv nesreći ovoj. Mi velimo, da bi malo vekša pazka željeznič-kih činovnikov te nesreće vu velikoj meri preprečiti mogla.

Šalja s kozom.

Pod crim naslovom smo vu prošlim broju naših novin jedno pripoćenje op-sali. Pokedob su nekoi naš čitatelji nivali nas, gde je ta željeznicka stražara? Oligo-vorimo jim, da se je ovo pripoćenje ne vu Medjimurju pripetilo, nego drugdi vu našem orsagu, blizu Butimpešta, kak to jedne ma-gjarske novine pišeju, iz kojih je za „Medji-murje“ jeden prijatelj naših novina prevel i nam poslal on članak Dakle, blizu jednoga našega varošinca se razumeva; ne vu našem Medjimurju, nego vu našem orsagu.

Kratke novosti.

G. Királyi Pál ors. ablegat je 50 frtov poslal za čakovečk dadišće. — Assentacija bude vu Čakovcu od 19-ga marcuisa do 24-ga. Predsednik bude g. Molnár Elek, a doktor g. Krasovecz Ignác. — Vu Priloku bude assentacija od 12-ga marcuisa do 17-ga. Predsednik bude g. Benczik Ferencz, doktor g. Böhm Szidney. Soldacki predsednik bude i vu Čakovcu i vu Priloku g. Major Arpad major, honvedski predsednik Parac Lukács kapitan. Cela naša varmegjija mora dati 9924 grentov za ovo leto. — Vu Mura-Szerdahelju su žandari vlovili Le-vačić Pavla tata, koj je pure vkral 1-ga o. m. — Vu Mačkovcu su naš onda vlovili V. J. zvanoga gospodara, kad je v noći o polnoći jednoga zajca si strelil 27 ga februara. Mi-remo si misliti, da bude to jako draga pe-čenka, er brez dopušćenja, brez lovne por-cije, pak brez lovnog mesta i još k tomu vu prepovedanim vremenu zajce strelati, čuda košta. To bu dobro, ako bude jedna petdesetka dosta.

Vu pažnju naših čitateljah!

Vu prošlim broju naših novin je Ko-czian Anton iz Mačkovec jeden događaj iz-

pisal, kojega smo vu kratke novosti deli. Vu tem događaju izpiše Koczian da su Čeh Štef pak Radiković Jožef mačkovski stanovniki vkrasti hoteli. Imenuti su ovu stvar jednomo gosp. fiskaliušu prek dali, koj bude pri sudu poštenje zbantuvanih iskal, kajti imenuti Čeh pak Radiković veliju, da nije istina, da bi oni vkrasti hoteli. Nekakva svadja je bila med njimi, ali drugo nikj. Mi smo bili po-pitani, gdo nam je isti događaj pisal? Vu ime istinitosti, naša dužnost je bila povedati, da je Koczian svojim podpisom onaj članak nam vu novine poslal. Kaj je vu tom poslu, to iskati mi nemamo juša; jeli je faili Ko-czian, ali ne, to bude sud izrekel. Nego svim pošt-čitateljem s ovom prilikom sledeće preporučamo vu pažnju:

Vu novine, poleg zakonov, nikaj tak-voga nije slobodno poslati, s čim bi komu poštenje bantovali, ar zakoni takvoga oštro kaštiguju. Urednikova dužnost je vu novine vzeti pripoćenja, koja se vu novine pošteju, ali osvedočiti se od istinitosti vu novine pri-poslanih člankah, svigdar nije moći. Zato pripisana pripoćenja moraju istinita bita, ar s neistinitimi člankami se ne samo urednik, nego celo čitateljstvo novinah vkani, a od-govornost svigdar onoga ide, koj je članak pisal.

Z A B A V A

Glo hoće birovi biti mora imati mustaće.

ili za jeden mustaš 10 forinti.

I-iv Akt.

O zbilježno pero moje, pomoz mi! Nevo-lja je to velika napisati kroniku jdnoga tjedna, kad se nikaj izvanrednoga nedogidja! a zakaj nebiva nikaj takvoga? zato, ar se i k tomu hoće penez i vina; a vnuo je takvih, koji bi radi vzeli, a malo je njih, koji bi radi dati. —

Prešel je preštimani fašnjejk i s njim plesanje, muzike, veselja i norije; — samo jedino, kaj je vu tom tužnom vremenu, ostalo je: zbiranje birovo vu nekoih obguah.

Aha! vezda mi je opalo vu glavu kortešvanje za birova vu občini G . . . c., nekak na sreću sam se tam nameril, gde sam sledeće moral na obdelve o i gledati i na oba-dva vaha poslušati:

Birovu M. obguje G. predstavil se je novi kandidat, koj bi rad birovi biti i obe-čal je birovu M. tri veder vina, ako njega zbereju za birova. Na to ga je stari birovi tresnul i rekel: kaj bi ti bil birovi, da neimaš musta-će, im je to još nigdar ne bilo, da bi G . . . ski birovi nej imel mustaće. I tak je tomu novomu kandidatu birovi je jedino to krivo, kaj neima mustaće.

II-gi Akt.

Ov isti stari birovi M. sedel je vu krčmi, a z njim skupa K. M. (Ov drugi kandidat za birova K. M. inal je pak jako duge mustaće.)

Ov K. M. rekel je Martinu, ako budem ja birovi, ja si dam mustaće odrezati.

Na to mu je Martin rekel: ti si nebi dal niti za 10 forinti mustaće odrezati.

Onda mu je Matiaš rekel: dajte 10 friti pak rezite mustaće, kak je hoćete.

Martin mu je dal 10 forinti, pak mu je počel s kosturom mustaće rezati, na to se je Matiaš pupantal veleći: mi se nismo na kosture pogotili! Onda je Martin prosil škarje, pak gda je počel škarjami mustaće rezati, pak se je Matiašu ne dopalo.

Ali s vinskom ložem razsvetljeni Mar.

tin tak je na to vu prsa tresnul Matješa, da je ov prek vreča nazad opal.

Onda se je Matješ stal i rekel Martinu: Za jeden mustre i desetka v žepu, a zato, da ste me tresnili, budem si ja zadovoščinu pri vudu iskal, a to vas bude još vi e koštalo. S ovim dvojim je v redu, ali vezda je pitanje: jeli bi si dal i drugoga mustača odrezati, ili s maščum od Csailag Anne mazati, ako bi kaj hasnilo i to na friskom

G. F.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS

Snajdar: „Naj oprostiju, gospodin grof, mi smo vezda več sred ljeta, a oni su mi obećali, da mi budu moj mali račun izplatili još na protuljetje.“

Grof: Prav velite moj prijatelj, tak sam i obećal. Ali mi rečite, jeli smo mi za istinu imali ljetos protuljetje? Kaj je ne navek dežij i sneg padal a bilo je hladno i mrzlo. Budem vam platil drugo ljetu.

Gospa: dragi tovaruš, ja sam za istinu srdita nate, snočka na balu piesal si prvije zevsemi mladimi gospami, a najzadnjič stopram s menom.

Muž: Naj se srditi draga moja, ja ti navek tak delam, ar kaj je najbolše, to ostavljam na najzadnje.

Doktor (k drugomu doktoru): vezda i morali to napraviti, da prestane zimica i žedja.

Betežnik: gospoda, samo vi zastavite zimicu, a žedju si budem vre ja sam vgasil.

Oficr (regrutu): jeli znaš plavati?

Regrut: Zoam.

Oficr: gde si se vučil plavati?

Regrut: Vu vodi.

Minister: i još sam vam hotel nekaj povedati, ali se nemrem zmisljiti.

Navučitelj: Morti me je Njihova preuzvišenost hotela zapitati, kak ja morem s tak malom plaćom živetu?

Jeden šaljivec sreš se jedenkrat s jako bogatim skupcom ter mu reče: „Pozovite me na obed, a ja vam bum zato nekaj povedal, kaj vam bude dragše nego sto forinti. Skupcec je pristal na to i pogosti pristojno svojega gosta i komaj je čekal konec obeda. Gđa su biti gotovi, stal se je gost ter mu je rekel: „Kaj ne, dve sto forinti bi vam bilo dragše nego sto?“

Dve mlade gospe popevale su vu jednem koncertu skupa. Stranjski jeden gospou čel je tekve arije drugdi vno go ljepše popevati pak je zato poleg njega stojećemu gospou rekel: Vidite onu mlajšu, tak popeva da se Bog smiluj. Naj oprostiju odgovorit mu je gospou nemrem na to nikaj reči, ono mi je sestra. Naj cprostiju popone, hotel je taj stranjski popraviti si reč, a ja sam hotel reči: ona sta reča. E onda imate prav, rekel je ov, to je moja žena a to sam njoj i sam prvije rekel.

Sudec: kaj se tužiju na svoju ženu, im je čisto ljepa.

Pisar: Naj glediju i ova moja čizmica je čisto ljepa, pak me ipak na vse strani tišči.

Kolendar.

(Od 4-ga do 10-ga)

- 4. Nedelja. Kazmir.
- 5. Pondeljek. Eusebiji, Zadnji četvert. — S njem vu V.-Kanizi na mesto 30 ga januara.
- 6. Tork. Murcian.
- 7. Sreda. Tomaš Akv. †
- 8. Četrtak. Ivan od Boga.
- 9. Petek. Franciška † Senjem vu Kottoribi.
- 10. Subota. 40 muč. † Senjem vu Nedelišču.

Licitacija.

Proti Herjavec Ferencu 3-ga aprila, vu Čakovcu.

CENA ŽITKA

Pšenica 7. — — — — — Hrz 5. — — — — —
5 50 — Ječmen 5. — 6. — — — — — Zob. 5 — 5.25
Kuruza 6 — 6.05

LOTTERIJA.

Bpšt 26. februara 1888.

2. 42. 25. 19. 15.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

VASUTI MENETREND

CSAKTÖBNYÉN

Indul.

Brägerhof felé.

Reggel 6 óra 28 perczkor postav.

Délután 4 „ 13 „

Ejfel 12 „ 09 „ gyorsv.

Pravil
106

Kanizza felé.

Reggel 6 óra 16 perczkor gyorsv.
Délben 11 „ 55 „ postav.
Ejfel 10 „ 21 „

Pravil
106

Karass felé.

Reggel 7 óra — perczkor vegyesv.
Este 10 „ 27 „

Pravil
106

Érkezik.

Brägerhof felé.

Reggel 4 óra 53 perczkor gyorsv.
Délben 11 „ 27 „ postav.
Ejfel 9 „ 53 „

Pravil
106

Kanizza felé.

Reggel 6 óra 37 perczkor postav.
Délután 4 „ 17 „
Ejfel 12 „ 21 „ gyorsv.

Pravil
106

Karass felé.

Reggel 4 óra 50 perczkor vegyesv.
Este 9 „ 13 „

Pravil
106

Hirdetések.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Külön hatása szer a gyomor minden betegségeiben.

Vedjegy.

Főhüvellyel rendelkezőknek, gyomorbetegségnek, savanyú felhőfűzésnek, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darakepésnek, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főként ha a gyomorotól ered, gyomorgörcs, székrekedés, a gyomornak elektrel és italokkal való túlterhelése, gillisták, lep-, maj- és aranyeres bántalmak esetében. Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős pakcsók 60 kr.

Központi saattküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsterben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás: A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiak jelszi minden üvegcse piros, a fenti vedjeggyel ellátott borítékba kell göngyölvé lennie és minden üvegcse mellett használati utasítással meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsterben Gussek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Záhgráb:

- As irtalmasrendnek gyógyszerárban. Černak József gyógyszer. Hrádč Šándor gyógyszer. Kalkič Ant. E. gyógyszer. Pečić József gyógyszer. Pospjilil S. gyógyszer.
- N.-Kantinsdun Präger Béla gyógyszer. Kapronczay Werli Miksa gyógyszer. Ludbreg, Korbreg József gyógyszer. Muraszombath, Bölc S. győgyt. Pregrada, Bilinski Hippol. gyógyszer. Sas-Gyógy. Pollatschet R. gyógyszer. (Hatarérvidek).

Épen most jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a magyar közlekedési vállalatok

Utmutató Utmutató Utmutató Utmutató Utmutató

HIVATALOS MENETRENDKÖNYVE

II. (márczius—aprilis) füzet

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, közép Európa térképével s számos hasznos tudnivalóval.

Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv nemcsak Magyarország és Ausztria összes vasutjainak, a Dunagőzhajózási társaságnak s a tenzeri hajóknak menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való legpontosabb megjelölésével tartalmazza. hanem a külföldi vasutakkal és hajókkal való közvetlen csatlakozásokról is legmegbízhatóbb értesítést nyújt.

Kiadóhivatal:
BUDAPESTEN
VII. Bodmaniczky-
utca a 17

635 1-1

